

Bijlage: Update wetswijziging Wsob

1 Wettekst gewijzigde Wsob

De opbrengsten van de internetconsultatie zijn verwerkt. De [aangepaste wettekst](#) is aangeboden aan de Raad van State. Die versie van de wettekst is daarmee openbaar geworden. De Raad van State heeft de ministerraad geadviseerd deze versie zonder wijzigingen aan te bieden aan de Tweede Kamer. Waarschijnlijk neemt de Tweede Kamer de wet voor de zomer in behandeling. Verwachte ingangsdatum van de wet is niet eerder dan 1 januari 2027.

De meest relevante wijzigingen zijn:

1.1 Zorgplicht gemeenten

De zorgplicht van gemeenten bestaat nog altijd uit twee onderdelen: het in stand houden van een bibliotheekvoorziening en het opstellen van een meerjarenbeleidsplan.

In stand houden bibliotheek

Het oorspronkelijke voorstel benoemde dat er in elke gemeente minimaal één bibliotheekvestiging moest zijn met een fysieke collectie. De vestiging moest een minimumaantal uur open zijn, bemenst door professionele medewerkers. Die urennorm is in dit voorstel verdwenen. De memorie van toelichting geeft aan dat meer is gezocht naar een kwalitatieve beschrijving dan een kwantitatieve. Het gaat om een aanbod van bibliotheekvoorzieningen binnen redelijke afstand bereikbaar voor de inwoners. Deze voorziening voert de vijf wettelijke taken uit, heeft een fysieke collectie en beschikt over een professionele personeelsbezetting. In het vorige voorstel was nog sprake van een algemene maatregel van bestuur (AMvB) die aan begrippen als 'fysieke collectie', 'professionele bemensing' en 'redelijke afstand' nadere invulling geeft. Deze AMvB is nu komen te vervallen.

'Mede in stand houden', goed nieuws voor kleine gemeenten

Gemeenten die nu nog geen bibliotheekvoorziening binnen de gemeentegrens hebben maar wel bijdragen aan een voorziening die voldoende nabij is, voldoen ook aan de zorgplicht. In de memorie van toelichting heet dat 'mede in stand houden'.

Meerjarenplan

De gemeente moet na overleg met de bibliotheek een meerjarenplan (looptijd vier jaar) opstellen. Dit meerjarenplan moet binnen een jaar na publicatie van de wet klaar zijn. Hoe dat meerjarenplan eruit moet zien, geeft de memorie van toelichting al kort aan. Daar staat het volgende:

'Van gemeenten en de openbare lichamen wordt verwacht dat zij na overleg met de lokale bibliotheek in een meerjarenplan beschrijven op welke manier zij invulling geven aan de zorgplicht. Het plan onderbouwt de lokale keuzen in het bibliotheekbeleid. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere eisen aan de inhoud van het meerjarenplan worden gesteld. Daarbij kan gedacht worden aan onderwerpen als de omvang, de dichtheid en samenstelling van de bevolking, de lokale maatschappelijke opgaven, hoe de gemeente invulling geeft aan de zorgplicht en rekening houdt met de positie van de bibliotheek te midden van andere sociaal-culturele voorzieningen en het onderwijs.'

Het ministerie werkt aan een AmvB die nadere eisen stelt aan het meerjarenplan. De ontwerp AmvB staat nu open voor [internetconsultatie](#).

De zorgplicht is dus veel kwalitatiever van aard geworden en de invulling rond het meerjarenplan lijkt sterk op de vorige tekst die in omloop was.

1.2 De Bibliotheek op School (dBoS)

Er is nu ook een artikel opgenomen (8a) waarin de inzet voor leesbevordering in het onderwijs beschreven is.

1.3 Interbestuurlijk toezicht (IBT) op de zorgplicht

Nu de definitie van het in stand houden van een bibliotheek meer kwalitatief van aard is geworden en geen concretisering van criteria in een AmvB volgt, heeft dit gevolgen voor het IBT. De inhoud van het meerjarenplan wordt nóg belangrijker. Hier is het wachten op de AMvB. Het gaat dus nog maanden duren voordat de eisen aan het meerjarenplan vast staan.

2 Stand van zaken overige beleidskaders en ontwikkelingen

- Het [bibliotheekconvenant 2024-2027](#) is inmiddels uitgewerkt in een landelijke [Netwerkagenda](#). Bibliotheekconvenant en Netwerkagenda zijn beide mede ondertekend door IPO, VNG en Samenwerkende POI's Nederland.
- De vereniging Samenwerkende Gelderse Bibliotheken (SGB) heeft, met ondersteuning van Rijnbrink, het **Netwerkplan Gelders Bibliotheeknetwerk** opgesteld. Dit is een vertaling van de landelijke ambities naar het Gelderse bibliotheeknetwerk.
- De VNG bereidt een **handreiking voor gemeenten** voor. In die handreiking zal het concept normenkader¹ van VOB en VNG verwerkt worden. Niet als norm maar als streefwaarde of richtlijn. Publicatie is uitgesteld in afwachting van meer duidelijkheid over de wettekst en AmvB.
- Als de wettekst en de inhoud van de AmvB vast staan, wordt een **landelijk bestuursakkoord** van alle stelselpartners opgesteld. Het akkoord wordt gebruikt om afspraken te maken over onderwerpen die niet in door de gewijzigde wet worden afgedekt.

¹ Het concept normenkader beschrijft landelijke minimumnormen (inhoud, aanwezigheid, bekostiging, openingstijden) en een groeipad. Het normenkader is geen onderdeel van de wet.